

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Cena prenumeraty: w Łodzi z odnośnieniem do domu i na prowincji rocznie mk. 54, półrocznie mk. 27, kwartalnie mk. 13,50, miesięcz. mk. 4,50. Zagranicą kwartalnie mk. 22,50.

Niedziela, 29 grudnia 1918 r.

Cena ogłoszeń: Na stronie 1-iej i w tekście mk. 1,75 f. za wiersz pięć jedno-lamowy. Nekrologja i Reklamy 1 mk. za wiersz peł. Ogłoszenia zwyczaj. 50 f. za wiersz pięć. Drobne po 7 f. za wyr.

Teatr Polski
Cegielniana 63.
pod dyrekcją: Fr. Ryckłowskiego

Niedziela, 29 grudnia po pol. o g. 3 po cenach popular.

Wieczorem o godzinie 7 i pół

Misterjum Polskie | **SUŁKOWSKI**

Teatr Wielki
Konstantynowska 16
Sezon operowy

W niedzielę, dnia 29 grudnia 1918 r.

o godz. 3-iej po pol.

Violetta

opera
w 4 aktach
Verdiego.

Wieczorem o godzinie 7 min. 30

Zydówka

z udziałem: pp. J. Mechówny P. Stokowskiej, M. Prawdzi- ca, T. Sarny, T. Wierzbickie- go, St. Pogorzelskiego —

W występach bierze udział **Ewelina Rudenick** najwybitniejsza akrobatka cyrkowa

Scena porwania małego dziec-ka przez małpę na szczyt wysokiego kominu fabrycznego i uratowanie dziecka przez akrobatkę jest czemś niesly- chanem

Cyrk Wolfsona

Widok maleństwa, niesionego przez małpę, wdrapującą się na komin, a potem scena wspina- nia się akrobatki po drucie piorunochronu — wywiera tak ogromne wrażenie, że patrzy się z zapartym oddechem, aż mróz przechodzi każdego.

Przedstawienie zawiera wielką pantomimę **Dziewczę podziemnego świata**

Ta wielka pantomina cyrkowa wystawiona z niebywałym przepychem i pomysłowością, zawiera następujące obrazy: Taniec nimf księżycowych. Władca podziemnego świata. Wędrowka nimfy po ziemi. Na zamku średniowiecznego rycerza. Wesele rycerza. Ucieczka przed demonami. W pań- stwie Bogini Wód. Wśród rusalek. Potop ziemi. Walka demonów z ludźmi. Pod opieką gwiazd. Walka gwiazd z demonami.

Obszar i ludność głównych obszarów przyszłej Polski

Na zasadzie statystyki z roku 1910 p. Tarbiński w „Nowej Reformie” tak oblicza, nie biorąc pod uwagę kresów wschodnich, obszar i ludność przyszłego państwa polskiego:

DZIELNICE:	Obszar w tysiącach km. kw.	Suma w tysiącach	Mieszka. na km. kw.	Przyrost roczny na 100 osób
Królestwo Polskie	127	12.130	98	21
Galicja	78	8.026	102	10
Szląsk Cieszyński	2	485	199	18
Szląsk Opolski	13	2.208	167	18
W. K. Poznańskie	29	2.100	72	11
Prusy Zachodnie	26	1.704	67	9
Regen.Olsztyńska				
Prus Wschodnich	12	544	45	2
Polska ściślejsza	287	27.147	95	155

Obszary tego państwa polskiego, ograniczonego do podstawy przeważnie etnograficznej, wynosilyby 287 tys. kilometrów kw. Byłoby to państwo, równe powierzchnią królestwu włoskiemu, nie o wiele mniejsze niż cesarstwo austriackie lub królestwo węgierskie, względnie W. Brytania z Irlandją, lub królestwo pruskie obecnie (349.000 km. kw.), dwakroć swą powierzchnią przenoszące Rumunję, siedemkroć Szwajcarię lub Danję, a niemal dziesięciokrotnie Belgję.

Pod względem liczby ludności byłaby niezawisła Polska, biorąc pod uwagę stosunki przedwojenne, państwem siódmym w Europie, a bez Austro-Węgier nawet państwem szóstym z rządu, ludność bowiem Polski ściślejszej dorównywa ilością cesarstwu austriackiemu, przewyższa znacznie królestwo węgierskie, przynosi Rumunję lub Belgję trzy i pół raza,

Szwajcarię siedem razy. Danję dzie- więć razy, Norwegię czternaście razy. Również pod względem przecięt- nej gęstości zaludnienia, które jest jedną z ważniejszych oznak nateżenia kultury materialnej, kroczy Polska w rzędzie najwybitniejszych państw europejskich. Wypredzają ją bowiem Belgja, Holandja, W. Brytania, Włochy i Niemcy, a dopiero za Polską znaj- duje się Szwajcarija, Austro-Węgry, Francja, Danja i t. d., kończąc na Szwecji i Norwegji.

Oczywiście, cyfry te znacznie jeszcze wzrosną, gdy w skład państwa polskiego wejdzie szereg terenów kresowych.

Kronika polityczna.

O przemarsz wojsk.

W sprawie groźby wkroczenia band żołnierskich z Ukrainy do Pol- ski, w ciągu dnia wczorajszego nie otrzymano żadnych wiadomości. Na depesze ministra spraw zagranicznych ani z Berlina, ani z Paryża odpowie- dzi nie otrzymano.

Groźby niemieckiej, zdaniem mi- nistra Wasilewskiego, nie trzeba brać zbyt serjo, mają tu bowiem Niemcy jedynie na celu wymuszenie w jaki bądź sposób na Rządzie naszym, aby oddał dowództwu niemieckiemu drugi tor kolejowy do przewozu wojsk. Mi- mo to Rząd Polski poczyni wszelkie konieczne zarządzenia, zabezpieczają- ce kraj nasz przed nowym najazdem.

Delegacja przemysłowców.

Wczoraj wyjechała z Warszawy drogą na Kraków, Wiedeń, Szwaj- carję, do Paryża delegacja, represen- tująca interesy polskiego przemysłu. Delegacja ta składa się z 15 osób.

Z ramienia Tow. przemysłowców w delegacji biorą udział pp.: Andrzej Wierzbicki, Henryk Tennenbaum, Ka- zimierz Kasperski, Zofja Sokołowska i Zygmunt Miduch. Delegacja Tow. przemysłowców, zarówno jak delega-

cje, wysłane z ramienia innych za- wodowych organizacji przemysłow- ych, są pozbawione charakteru poli- tycznego, natomiast mają na celu zorientowanie się w stanie rynku za- granicznego.

Zadaniem delegacji Tow. prze- mysłowców będzie przedewszystkiem zorganizowanie dowozu maszyn i po- trzebnej instalacji dla przedsiębiorstw, zniszczonych podczas wojny.

Misja polska w Archangielsku.

W Archangielsku czynna jest misja wojskowa polska. Misję stano- wią: kapitan Gliński, hr. Solłohub i p. Strzetelski. Celem misji, będącej ekspozyturą polskiego komitetu naro- dowego w Paryżu, jest opieka wojsko- wa nad oddziałami polskimi, walczą- cymi z bolszewikami na Murmanie, i utrzymywanie stosunków dyploma- tycznych z ambasadorami państw koalicyjnych.

Na podstawie porozumienia z prof. Stanisławem Grabskim oddział ten jest samodzielną jednostką bojową, pozostającą pod rozkazami gen. Hal- lera, a zarazem stanowi kadry dla tworzenia innych oddziałów.

Wojsko polskie na Murmanie umundurowane jest na wzór angielski i ma doskonałe zaopatrzenie. Od- dział polski wyróżnia się swoją bit- noscią i odwagą, to też żołnierze i ofi- cery wiasze są częstymi od- znaczeniami.

Uposażenie

nauczycielskwa.

(Dekret o stabilizacji i wynagrodzeniu nauczycieli szkół powszechnych).

Projekt, normujący wynagrodze- nie nauczycieli, opracowany przez Mi- nisterstwo Wyznań Religijnych i O- świecenia Publicznego jeszcze w gru- dniu roku zeszłego ostatecznie popra- wiony i przystosowany do nowych warunków, został zatwierdzony przez

Radę Ministrów oraz sankcjonowany przez Naczelnika Państwa.

Według nowego dekretu nauczy- ciele publicznych szkół powszechnych dzielą się na stałych i tymczasowych. Stałym jest nauczyciel, który posia- da prawem przepisane kwalifikacje naukowe, oraz trzy lata pracy w pu- blicznej szkole powszechnej. Nau- czyciele nie posiadający kwalifikacji naukowych mogą zostać ustalonymi (stabilizowanymi) dopiero po złożeniu przepisane egzaminu, przyczem czas pracy w szkolnictwie przed zło- żeniem egzaminów zalicza się im do lat służbowych.

Dekret więc, ustanawiając trzy lata pracy nauczyciela w szkolnictwie jako próbną: 1) automatycznie nieja- ko po tym okresie czasu ustala go, czem się dodatnio różni od innych ust- aw, np. galicyjskiej. 2) daje moż- ność t. zw. niewykwalifikowanym na- uczycielom, których tysiące w czasie wojny napłynęło do szkolnictwa, o- trzymać stopień nauczyciela stałego.

Wynagrodzenie nauczycieli skła- da się: 1) z płacy zasadniczej, 2) do- datków za wysługę lat, 3) dodatku wojennego, 4) świadczeń w naturze, 5) plac dodatkowych.

Płaca zasadnicza dla nauczycieli niewykwalifikowanych wynosi 1000 marek rocznie, dla wykwalifikowa- nych w pierwszych 12 latach pracy — 2700 marek, w następnych — 3000 marek.

Wybitnie zasłużonym nauczycie- lom w szkolnictwie i na polu pracy kulturalno-oświatowej może być przy- znana wyższa kategoria płacy zasad- niczej, a mianowicie 4500 mk. nie wcześniej jednak, niż po 24 latach pracy.

Dodatki za wysługę lat dla na- uczycieli wykwalifikowanych wynoszą po 300 marek za każde trzylecie w dwóch kategoriach plac, po 600 mk. w ostatniej, przyczem do każdej za- sadniczej płacy mogą być przyznane tylko trzy dodatki.

Założone 1867

Tow. Akc. Browaru warowego
Sukcesorów K. Anstadta
 w Łodzi, ulica Średnia Nr. 34.
NAJWIĘKSZY BROWAR W MIEJSCU.
 FABRYKACJA CHEMICZNE CZYSTEGO PLYNNEGO KWA-
 SU WĘGLANEGO w CYLINDRACH STALOWYCH po 20 i 10 kilo

Pilzeńskie, Bawarskie, Monachijskie

PIWA.

W. B. uprasza się przy kupnie o zwrócenie uwagi na etykiety i korki stemplowane i żądanie dostawy z bro-
 waru Tow. Akcyjnego przy ul. Średniej № 34.

OGŁOSZENIE.

Wobec tego, że nie wszyscy właściciele domów lub ich zastępcy nadesłali spisy mieszkańców, uprawnionych do głosowania do sejmu ustawodawczego, wzywa się niniejszym właścicieli, administratorów i rządców domów jeszcze raz, aby brakujące spisy wyborców złożyli w biurze Oddziału Adresowego przy Nowym Rynku Nr. 1, na I piętrze, najdalej w ciągu 3 dni.

Osoby, ociągające się z wykonaniem niniejszego wezwania, podlegną karze administracyjnej.

Spisy obejmować winny wszystkich (oboje płci) mieszkańców, którzy w dniu 6 grudnia r. b. ukończyli 21 rok życia. Sporządzić je należy w alfabetycznym porządku nazwisk ze wskazaniem imienia, wieku, zawodu i miejsca urodzenia, podług niżej podanego wzoru.

Łódź, 28 grudnia 1918

I. Burmistrz m. Łodzi
Skulski

Ulica		Nr domu		
NAA (w alfabetycznym porządku)	Imię	Wiek	Zawód	Miejsce urodzenia

Magistrat - Oddział Opatowy

rozpoczyna z dniem 2 stycznia 1919 r. wydawanie węgla na karty węglowe podług niżej umieszczonej tabeli:

2 i 3 stycznia 1919 r. na litery A, B, C,	
4 i 7	D, E, F
8 i 9	G, H, I, J
10 i 11	K
13 i 14	L, Ł
15 i 16	M, N.
17 i 18	O, P
20 i 21	R, S.
22 i 23	T, U, W
24 i 25	Z.

Życzący sobie może otrzymać należną mu ilość węgla za pewien okres naprzód (do 4 miesięcy)

Magistrat.

RESZTKI!

Cegielniana 43 w podwórzu.

po 10 ctm miesiącach zamknięcia jest znowu czynny skład resztek na różne brzozyki z jedwabiem od mk. 20-50.

Halki, fartuchy i kaftany od 15-40 a także na męskie, damskie i dziecięce kostiumy, na kożuchy i palta oraz trykot białą i czarną w wielkim wyborze. Różne towary i pończochy jedwabne.

Cegielniana 43 w podwórzu, 4 łam od ul. Piotrkowskiej

Ogłoszenie.

Osoby zainteresowane mogą składać oferty na dostawę

500 kożuchów oraz 1000 par kamaszy

do sznurowania dla policjantów. Oferty należy kierować do Prezydium Policji Państwowej w Łodzi, Aleja Kościuszki Nr. 1, z adnotacją „Oferty” dla Wydziału Gospodarczego.

Dyrekcja koncertów Alfreda Straucha

Łódzka Orkiestra Symfoniczna

Sala Koncertowa **Jutro w poniedziałek, 30 b. m.**
 o godzinie 8 m - 10 wieczór

XII-ty Koncert Symfoniczny
 Solista

Zbigniew DRZEWIECKI

pianista - wirtuoz.

Dyrygent **Bronisław Szulc**

W programie: Berlioz Symfonia fantastyczna, Fr. Chopin Koncert fortep. F moll

Bilety od mk 2,50 u Alfreda Straucha, Dzielna 12

Tadeusz Opieczyński

Piotrkowska 261.
 poleca **kalendary świąteczne** książki do nabożeństwa, **figury** różne, **krzyże, obrazy, obrazki** na kalendarze. Przy większej ilości rabat dla handlowców. (Firma chrześcijańska - ceny umiarkowane)

Dr. H. Sadkowski

Piotrkowska 120, I p.
 Specjalne zotądka i kiszki.
 Przyjmuje od 9 do 11 i od 4 do 7 wieczór.

Dr. Stawowczyk

Sienkiewicza 29.
 Choroby weneryczne i skórne
 Przyjmuje od 11 do 12 i od 5 do 7 wieczór.

Akuszerka Nowakowska

mieszka obecnie **DZIELNA 34**,
 przyjmuje od 9-12, 2-6 pp.

Szprycowanie „TRIPLEX”

przeciw rzeżączce
 niezawodny środek leczniczy, usuwa takową radykalnie i szybko. Wyrobu apteki **J. Werocego**,
 WARSZAWA, Bednarska № 13,
 Skład na Łodzi: Skład apteczny
 Lubczyński, Lutomska № 21.

Ważne dla drob. sklepów

Cyklorę po cenach konkurencyjnych towary kolonialne poleca
Hurtownia Słow. Drob. Sklepów Polskich
 Młoga 105.

Teatr w Domu Ludowym — Przejazd 34

Siódme widowisko dla dzieci i młodzieży
W niedzielę, dn 29 grudnia r. b. o godz. 3 po poł.
 odegrana zostanie

SNIEZKA

basz fant. styczna w 2 obrazach, ze śpiewami i tańcami, oraz komedyjka w 1 akcie p. t. „Święć się, święć się wieku młody”
 Na zakończenie taniec najmniejszych wykonawców

Bilety do nabycia w księgarni Urbanowicza, Przejazd 16, w dzień widowiska w kasie teatru, Przejazd 34

Kulynowany pianista

przyjmuje **engagement** na wieczorki.
 Średnia № 53, m. 8.

Zaginęły dwa psy

piesek - rasy żółtej, suczka - szarozłota. Ilozujące po sześć miesięcy **Łaskawy** znalazca zechce odprowadzić za wynagrodzeniem na ul. Radwańskiej pod № 10, do właściciela domu

Kursy Rękodzielnicze dla Kobiet i Szkoła Słójdu.

Marji Pułowej w Łodzi ul. Zgiewska Nr. 11.
 Wydaje świadectwa za wzięte przez siebie.
 Zapis codziennie od 5 - 7 p. poł.

OGŁOSZENIA DROBNE.

- A**kuszerka **Marja Kubińska** przyjmuje. Piotrkowska № 199, m. 14.
- C**złowiek samotny potrzebuje do kmi. Wiadomość: **Stojński, Brus Zarowie**
- D**o sprzedania zaraz mało używany **kożuch czarny** z długim włosem, kryty sukrem granatowym na wale, za osobą średniego wzrostu. Wiadomość w adm. „N. K. Ł.” Zachodnia № 37.
- H**erszek **Wortman** zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi
- J**edes **Gombert** zgubił książeczkę rezerwistki, wydaną na **Konstantynowskiej 29**, za № 571
- J**ózef **Targański** zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi
- J**ózefa **Pająk** zgubiła książeczkę wypłaty dla rezerwistek za № 929
- M**ebie sprzedaje, sypialnia dębowa i lakierowana biała, gablusz dębowy modny, oraz różne meble. Dzielna № 11 - 25, w podwórzu mażozyn
- M**aszynę do pisania kupię, polska lub rosyjska. Krótka 5-12
- R**obotnicy fabryki **Karola Prusa** i **Ska**, przy ul. Pańskiej № 22 mają się zebrać we wtorek, dnia 31, o godzinie 10 rano
- R**obotnicy fabryki **Titz, Łąkowa 1**, mają się zebrać w celu wypłaty dla robotników, w poniedziałek, dnia 30 bm. o godzinie 1-ej po poł.
- R**ower z wolnym kołem do sprzedania ul. Długa 67 m 1
- R**obotnicy z fabryki **Juljusza Kohna** i **Senta** - mają się zebrać w poniedziałek, dnia 30, o godz. 10 rano w sprawie zapomóg
- S**przedam 2 magle z oświetleniem. Wiadomość na miejscu, ul. Konstantynowska № 49
- S**tanisława **Cynk** zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi.
- S**kład **krawiecki F. Majeranowski** mieści się obecnie: **Piotrkowska № 182**.

Leeznica Lekarzy Specjalistów.

- Piotrkowska Nr. 17**, drugie podwórze.
 Otw. codz. prócz świąt. Porada 3 mk. Rabat w aptekach
- 9-10 chor. by oczu — Dr. **Garliński**.
 - 11-12 chor. wewn. i dzieci (płuca i serca) — Dr. **Osiński**
 - 11-12 choroby kobiece — Dr. **Ługowski**
 - 11-1 chor. by chirur. i nowa — Dr. **Artykiewicz**
 - 12 i pół-1 i pół. ch. r. uszu, gardła, nowa — Dr. **Czaplicki**.
 - 1-2 choroby wewnętrzne — Dr. **Kueger**.
 - 2-3 chor. nerwowe (srody i piątki) — Dr. **Mittelstaedt**.
 - 2-3 chor. kobiece i chirurg. — Dr. **Marx**.
 - 2-3 choroby ożne — Dr. **Michalski**.
 - 3-4 choroby chirurgiczne — Dr. **H. Goldberg**
 - 3-4 chor. weneryczne i skórne — Dr. **Stawowczyk**.
 - 3 i pół-4 i pół. ch. r. koucha — Dr. **Goldenberg**.
 - 1-2 chor. chor. skórne weneryczne. — Dr. **Skusiewicz**

MYDLIK

T-wa Przemysłu Mydlarskiego w Warszawie
Najlepszy środek do prania
 Sprzedaż hurtowa u firmy **Edmund Bogdański**
 Dzielna № 30.
 Skład towarów kolonialnych i cukierniczych